

Handläggare
Leila Massih
Telefon: 0850809306

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2021-09-30

Utökade idrottsmöjligheter på stadens mark

Svar på skrivelse

Förslag till beslut

1. Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Skrivelsen och förvaltningens tjänsteutlåtande lämnas till idrottsnämnden för kännedom.
3. Skrivelsen och förvaltningens tjänsteutlåtande lämnas till utbildningsnämnden för kännedom.
4. Skrivelsen och förvaltningens tjänsteutlåtande lämnas till Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) för kännedom.

Sammanfattning

Den 29 april 2021 inkom Liberalerna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna i Kungsholmens stadsdelsnämnd med en skrivelse om utökade idrottsmöjligheter på stadens mark. I skrivelsen får förvaltningen i uppdrag att ta kontakt med berörda förvaltningar och undersöka möjligheterna till en inventering av möjliga ytor i stadens ägo som kan lämpa sig för idrottsändamål.

Förvaltningen anser att skrivelsen lyfter angelägna perspektiv på planeringen av möjligheter för motion och rörelse. Enligt förvaltningen ligger skrivelsen i linje med Stockholms stads arbete med att främja idrott och folkhälsa. Förvaltningen anser också att samverkan och en helhetsplanering är en förutsättning i det arbetet.

I Stockholms stads budget 2021 har idrottsnämnden och utbildningsnämnden fått uppdrag som hanterar det som efterfrågas i skrivelsen. Förvaltningen har inlett dialog med utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen och avser att fortsätta utveckla samverkan med dessa förvaltningar och ser fram emot att bli involverade i deras budgetuppdrag som avser att förbättra möjligheterna till spontanidrott och rörelseinriktad lek.

Bakgrund

Den 29 april 2021 inkom Liberalerna, Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Kristdemokraterna i Kungsholmens stadsdelsnämnd med en skrivelse om utökade idrottsmöjligheter på stadens mark. På stadsdelsnämndens sammanträde den 29 april 2021 beslutade nämnden att skrivelsen skulle lämnas till förvaltningen för beredning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden i samråd med idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB).

Ärendet

Enligt skrivelsen behöver idrottsmöjligheterna på Kungsholmen förbättras för barn och ungdomar. Det gäller såväl planerad idrott i föreningsform, skolornas idrott och spontanidrott.

Vidare anges att det i en tätbebyggd storstad, där många ändamål behöver tillgodoses, är särskilt viktigt att arbeta effektivt med de gemensamma ytorna. Våra parker inrymmer en del anläggningar för såväl planerad som spontan idrott och motion, till exempel basketyor, skateparker och utegym. Enligt skrivelsen måste parkerna dock framför allt bestå av allmänna ytor som kan användas till allt möjligt till exempel solbad, kubbspelande och picknickar.

Enligt skrivelsen behöver staden bli bättre på att utnyttja andra ytor. Stadens budget slår fast att bland annat skolgårdar borde kunna användas för mer idrottsaktiviteter. Idrottsutrustning och idrottsytor på skolgårdar gynnar både skolornas dagliga verksamhet samt föreningar och medborgare som kan nyttja dem sena eftermiddagar, kvällar, helger och lov.

Stadsdelsnämndens ansvar i idrottsfrågorna är, utöver parkerna, begränsat. Enligt skrivelsen har stadsdelsnämnden dock en viktig roll i att främja samarbete och förverkligande av stadens ambitioner, till nytta för våra invånare, inte minst barn och ungdomar. I skrivelsen anges att stadsdelsnämnden genom förvaltningen ska ta initiativ och undersöka möjligheterna till en inventering av möjliga ytor i stadens ägo, till exempel skolgårdar, som kunde lämpa sig för idrottsändamål. Enligt skrivelsen ska kontakt tas med berörda förvaltningar och vid en kommande inventering är det angeläget med dialog med lokala idrottsföreningar.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att skrivelsen lyfter angelägna perspektiv på planeringen av möjligheter för motion och rörelse. Enligt förvaltningen ligger skrivelsen i linje med Stockholms stads arbete med att främja idrott och folkhälsa, som styrs bland annat utifrån *Stockholms stads idrottspolitiska program 2018–2022*. Programmet är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolag med målet att stimulera fler stockholmare till att bli fysiskt aktiva och för att öka folkhälsan.

Ansvar

Enligt stadens idrottspolitiska program har alla stadens nämnder och bolag en funktion i folkhälsoarbetet. Nedan följer en beskrivning av de som är särskilt berörda av aktuell skrivelse.

Idrottsnämnden ansvarar för bland annat idrottshallar, simhallar och större idrottsanläggningar med bollplaner och skridskoisar. Det är idrottsförvaltningen som analyserar behov av nya idrottsanläggningar genom en långsiktig investeringsplan. Idrottsförvaltningen har också en aktiv dialog med idrottsföreningar och övriga externa parter.

För kommunala skolgårdar ansvarar utbildningsnämnden och Stockholms stads fastighetsbolag Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB).

Stadsdelsnämnderna ansvarar stadens parkmark där det finns mindre spontanidrottsytor (som inte går att boka), till exempel mindre platser för bollspel, skridsko, utegym, skate samt badplatser.

I större stadsutvecklingsprojekt är det stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden som i dialog med övriga nämnder planerar hur markanvändningen ska fördelas och vad som ska prioriteras.

Samverkan och helhetsplanering

Förvaltningen anser att samverkan och en helhetsplanering mellan stadens olika förvaltningar är en mycket viktig aspekt för främjandet av möjligheterna till fysisk aktivitet och folkhälsa. Enligt förvaltningen har stads- och samhällsplaneringen stor påverkan på barns och ungas möjlighet till lek och motion. Idrottsanläggningar, skol- och förskolegårdar och parker kompletterar varandra för att fylla barns och ungas behov av rörelse och särskilt i innerstaden behöver dessa ytor samnyttjas. Vidare är det viktigt att det finns trygga gång- och cykelstråk till skolor, förskolor, idrottsanläggningar och lekplatser. Går det inte att ta sig

till dessa platser till fots eller med cykel minskar incitamenten för rörelse redan där.

Vidare anser förvaltningen att friytornas storlek har ett samband med kvaliteten på utemiljön och barns möjlighet till rörelse och hälsa. På små friytor är det svårt att få plats med aktiviteter som passar olika målgrupper och den viktiga möjligheten att springa går förlorad. På små friytor med hög konkurrens om utrymmet har det visat sig att det ofta blir samma elever som tar plats. Till exempel Göteborgs stads riktlinjer för jämställdhetsarbete¹ visar att pojkar ofta tar mer plats än flickor när friytorna är begränsade. Även grönska stimulerar barns lek och påverkar allas hälsa positivt. Är ytorna små är det svårt att få grönska att etablera sig, då den intensiva användningen sliter ytorna och i vissa fall krävs istället konstgjorda material.

Förvaltningen har förståelse för att det i stadsutvecklingen är hård konkurrens om marken men anser att barnens behov av tillräckliga friytor i staden behöver prioriteras högre. Förvaltningen vill understryka vikten av att tillräckliga ytor för skol- och förskolegårdar, idrott och parker prioriteras i stadsplaneringen.

Budgetuppdrag

I Stockholms stads budget 2021 finns det flera uppdrag och aktiviteter som ligger i linje med det som efterfrågas i skrivelsen. Utbildningsnämnden har bland annat följande uppdrag:

Utbildningsnämnden ska fortsätta arbetet för att Stockholms skolgårdar bättre rustas för att främja idrott och rörelseinriktad lek, med särskilt fokus på mer naturmaterial och grönytor genom en bättre fördelning mellan grönytor och hårdgjord yta på stadens skolgårdar.

Förvaltningen har varit i kontakt med utbildningsförvaltningen som berättat att de har genomfört en inventering av alla stadens befintliga skolgårdar och en utvärdering av sex av stadens nybyggda skolors utemiljö. Inventeringen har gett underlag till vilka förbättringsmöjligheter som finns men också bidragit till en analys av vilka konsekvenser som följer när skolgårdarna är för små. Inventeringen är ett underlag i det fortsatta arbetet med det uppdrag som formuleras i budgeten. Förvaltningen har framfört att vi vill samverka med utbildningsförvaltningen för att skapa förutsättningar

¹ *Parker och naturområden - riktlinjer för jämställdhetsarbete, Göteborgs stad 2014*

för barns och ungas möjligheter till lek och rörelse på och i anslutning till skolgårdarna.

Vidare finns det i budgeten flera i frågan relevanta uppdrag som leds av idrottsnämnden, bland annat:

Idrottsnämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden inventera möjliga ytor i innerstaden som kan användas för både spontanidrott och föreningsverksamhet.

Idrottsnämnden ska i samråd med berörda nämnder ta fram en strategi för stadens spontanidrottsytor som ökar antalet deltagande från de prioriterade grupperna och skapar en mångfald av ytor för olika idrotter.

Förvaltningen har varit i kontakt med idrottsförvaltningen som under hösten avser att starta arbetet med ovan nämnda uppdrag. Förvaltningen har inlett en dialog med idrottsförvaltningen och framfört att vi vill delta i arbetet och att samverkan behövs även här. Även dialog och samverkan med föreningslivet är en viktig del i arbetet anser förvaltningen.

I sammanhanget vill förvaltningen lyfta att förvaltningen i samband med höstens medborgardialog om utegym på Stora Essingen fått in synpunkter om idrottsplatsen på ön. Enligt förvaltningen vore det positivt om idrottsplatsen kan utvecklas och komplettera det utegym som förvaltningen planerar på ön. Vidare ser förvaltningen att det finns behov av samverkan i frågan om att tillskapa en konstfrusen skridskobana inom stadsdelsområdet. Andra ytor som förvaltningen gärna diskuterar är idrottsförvaltningens båtuppläggningsplatser, där förvaltningen ser att det finns potential att aktivera dessa ytor under sommarhalvåret.

Jämställdhetsanalys

Enligt stadsdelsnämndens verksamhetsplan ska parker och grönområden utvecklas för att alla ska vilja och ha möjlighet att nyttja parkerna. Förvaltningen anser att jämställdhetsperspektivet bör finnas med i all planering av ytor för rekreation och rörelse. Som lyfts ovan så har variationen av aktivitetsmöjligheter samt ytornas storlek betydelse för vilka som tar mest plats på till exempel skolgårdar och i parker. Vidare påverkas nyttjandet av hur ytorna utformas och var de förläggs. I idrottsförvaltningens rapport *Spontanidrott för vilka?*² framkommer det att de flickor som är med

² *Spontanidrott för vilka?* Rapport utgiven av idrottsförvaltningen Stockholms stad och Stockholms universitet, 2012.

i annars relativt jämställda idrotter i liten grad spontant utövar dessa idrotter på spontanidrottsanläggningar. För att nyttjandet ska bli jämställt krävs insatser på olika nivåer och från olika instanser i samhället för att även flickor i större utsträckning ska vilja, våga och kunna ta plats på spontanidrottsytorna. I förvaltningens arbete med att skapa nya aktivitetsytor på parkmark läggs stor vikt på att se över vilka ytor som anläggs, hur de utformas och var de förläggs.

Slutsats

Sammanfattningsvis avser förvaltningen att fortsätta utveckla samverkan med idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen och ser fram emot att bli involverade i de budgetuppdrag dessa förvaltningar har avseende att förbättra möjligheterna till motion och rörelseinriktad lek.

Ann-Christine Hansson
stadsdelsdirektör

Therese Rosen
avdelningschef

Bilaga

Skrivelse om utökade idrottsmöjligheter på stadens mark